

Hevur tú ein spurning ella onkran trupulleika, sum tú kundi ynskt tær at fingið viðgjórdan í hesum teiginum.

Spyr Sosialin

Skriva til: Sosialurin, postsmoga 76, 3800 Argir. Merk brævbjálvan »Spyr Sosialin«.

Sosialráðgevarin:

Skal pápin vita hvar barnið býr?

Eg eri einsamøll mamma við einum barni, sum eg fekk í hjúnarlagi.

Fyri nøkrum árum síðan skildust vit, og eg fekk foreldrarætt yvir barninum, sum ikki hevur fingið pengar frá pápanum síðan.

Nú ætli eg mær at flyta av landinum. Tað er ikki neyðugt, at pápin at barninum veit, hvar vit fara, tí hann hevur einki samband við barnið.

Nú er tað eg vil vita, um pápin nýtist at vita, hvagar vit flyta?

Einsamøll

Eftir míni meting, er tað spurningurin um samverurættin, id er avgerandi fyri um pápin at barninum skal hava at vita hvar barnið býr.

Tygum siga, at einki samband er millum pápan og barnið. Er tað tí, at hann ikki hevur samverurætt, ella er tað tí, at hann ikki ger brúk av tí rætti, id hann sambært skilnaðar-

sáttmálan eigur?

Svarið frá mær má so státt vera, er eingin samverurættur ásettur, so nýtast tygum ikki at bóða pápanum frá flytingini.

Er samverurættur ásettur id ikki verður nýttur, so kunnu tygum gjøgnum Ríkisumboðið royna at fáa samverurættin strikaðan, við teirri grundgeving, at hann jú ikki verður nýttur.

Marjun

Sálarfrøðingurin:

Altíð í ringum lag

Eg eri altíð í ringum lag. Fyri fáum árum síðan misti eg mann mín, og siti nú einsamøll nær um altíð. Tí havi eg kanska eisini ov góðar stundir at hugsa um meg sjálva, men eg orki ikki at koma mær út millum fólk, tá eg altíð eri so trist.

Skal eg kanska fara til læknan at fáa onkrar tablettir, sum hjálpa móti hesum?

T.

Tað er náttúrligt at syrgja, tá ein hevur verið fyri svárum missi, men soleiðis í fleiri ár at gyrða seg inni í einsemi og mistreytti er tibetur sjáld-

samt, og eftir brævinum at doma tykjust tygum ikki at megna við egnari hjálpa at vinna burtur úr støðuni og onga tygum nýtt lívsinnihald framyvir.

Um hovuðsorsøkin til tygara framhaldandi tunglyndi er, at tygum enn syrgja mannin, so er tað eyðtíð, at tablettir ikki kunnu taka burtur sjálva orsøkina, men tað finst heilivágur, sum tikið eitt styrti tíðarskeið kann virka sum ein stuðul til at vinna burtur úr nagga-tóðnini, soleiðis, at tá ein er komin í gongd aftur, kann ein vera slíkar tablettir fyruttan.

Tí vildi einki forgjort verið í at roynt ein slíkan moguleika, at farið til læknan í hvussu er at greitt frá støðuni og tikið av moguligum ráðum frá honum at royna medicin, í hvussu er eitt ámarkað tíðarskeið.

Ey.Jo.

Læknin:

Nær kann tað prógvast?

Nú eri eg farin eina viku yvir tíðina, tá mánaðsjúkan átti at komið.

Hvussu skjótt kann tað

Eyðun Joensen, sál-arfrøðingur

Marjun Sigurdsdóttir, sosialráðgevi

Marnar lækni

Turið Debes Hentze, lofðingur

prógvast, at eg eri við barn, og hvussu?

Kvinna

Tá tvær vikur eru farnar yvir tíðina, tá tygum skuldi havt mánaðsjúkan, kann tað oftast prógvast. Hetta verður gjørt við at fara á Apotekið við landinum, har ein sonevnd »gravitest« verður gjord.

MS

Løgfrøðingurin:

Privatar dómstólar?

Er tað loyvt at stovna privatar dómstólar, sum kunnu taka sær av málum, sum fólk sjálvboðin lata til slíkan dómstól, t.d. um tað er ódýrari enn viðgerðin í almenna dómstólinum?

Einasti og ofta seinasti útgururin fyri eini loysn á rættartrætu er at lata

tríðjamanni málið upp ihendi til avgerðar.

Hesin tríðjamaður vil vanliga vera rætturin (tann vanligi dómstólin) sum mannaður er við serkonum fólk til at taka sær júst av rættarmálum og -trætum. Tríðjamaðurin nýtist tó ikki at vera vanligi dómstólin.

Um so er, at trætan t.d. er ein slík, sum krevur ein serligan tekniskan sakkunnleika av tí domandi, ella um partarnir t.d. leggja serligan dent á at fáa trætuna skjótt avgjorda, so kann ein gerðarrættarviðgerð vera ein avgjördur fyrirmyndur, og partarnir kunnu so avtala gerðarrættarviðgerð.

Eitt mál sum verður viðgjørt av einum gerðarrætti, verður viðgjørt av einum rætti, hvors limir (dómarar) partarnir sjálvir hava valt. Serlig krov verða ikki í gerðarrættarlógini sett til gerðarrættarlímarnar, bert skulu partarnir vera samdir um hvussu nógvir hesir skulu vera, og hvussu teir skulu veltast ella hvørjir hesir skulu vera. Ofta verður avtalað at báðir partar velja hvør sín lim, og at hesir so í felag velja tann tríðja limin, uppmannin.

Grundarlagið undir

gerðarrættinum og gerðarrættarviðgerðini er avtalan millum partarnar.

Umframt at full semja skal vera um at lata málið avgera av einum gerðarrætti, sum valdur verður sum avtalað, so skal avtalan eisini nærri greiða frá hvat ella hvørji mál gerðarrætturin skal viðgerða. Um avtalan partanna millum er greið og ikki stríðir móti verandi lógum og rættarreglum, so er gerðarrættarúrskurðurin endaligur og kann ikki úttan í heilt serligum forum leggjast fyri vanligu dómstólarnar.

Torvandi appellmøguleikin man tó neyvan vera nokur stór forðan fyri at velja gerðarrættarviðgerð, tá endamálið við eini gerðarrættarviðgerð júst ofta er at fáa eina skjóta viðgerð og loysn um enn henda neyvan man vera biligari enn ein vanlig dómstólsviðgerð.

Turið

Avreiðing av fløskum:

Somu upphæddfyri fløskuna

Hóast spurningurin um avreiðing av fløskum tykist litisverður, so eru kortini nógvir lesarar, sum seta spurning við háttin, fløskur verða móttiknar hjá handilsmonnum og kioskum.

Ein lesari vil vera við, at hann rindar 30 oyru fyri at hava fløskuna heima í nakrar dagar. Hesin býr í litlari bygd, har bert ein handil er. Tá brúkarin spyr handilsmannin, hvussu nógv hann letur í pant av fløskuni, er svarið eina krónu!

— Tá eg fari aftur við fløskuni, fái eg bert 70 oyru fyri hana.

Lesarin spyr, um tað er rætt at hann skal gjalda 30 oyru fyri lánið!

Annar lesari okkara hevur verið fyri trupulleikanum, at born hansara noyðast at keypa bommi fyri peningin, sum fæst við at avreiða fløskur!

— Hetta gongur fyri seg

á tann hátt, at bornini fáa at vita frá handilsmanninum, at tey fáa meira fyri pengarnar, um tey keypa fyri teir beinavegin.

— Sostatt heldur pápin at barninum, at tað er ein vánaligur framferðarháttur, — serliga tá vit skulu hava í huga tað ósemiliga í at born á henda hátt læra, at um tey keypa fyri peningin istaðin at spara upp, so fáa tey meira burtúrur.

Pápin vil eisini fegin vita, um tað er loyvt? Hann sigur seg hava verið fyri hesum bæði á bygd og í Havn.

Sosialurin vendi sær til Knút Nolsøe, prísansara, sum sigur:

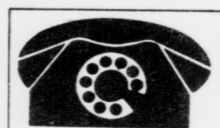
Handilsmaðurin hevur loyvi at nokta at taka móti fløskum, men um hann selur eina vøru fyri teir prísir, so er greitt, at tað ikki er loyvt.

Dømi kann verða, at ein handilsmaðurin tekur 75 oyru í pant fyri eina

fløsku, so skal hann eisini geva brúkarinum 75 oyru, tá hesin kemur aftur við fløskuni.

Hertil skal eisini viðmerkjast, at brúkarin skal hava tað sama fyri fløskuna, um hann býtir hana um við aðra vøru.

Vit hava eisini eina lóg sum sigur, at allar vørur skulu verða prismetkta. Tvs. at handilsmaðurin skal hava eitt skelti uppsett, har stendur,

Tit ringja

sosialurin,
tlf. 11820

— vit skriva

hvussu nógv vørn kostar. Her átti sostatt at verið eitt skelti, sum visti, hvussu nógv brúkarin letur í pant t.d. fyri eina fløsku, og eisini, um handilsmaðurin tekur móti fløskum, sum brúkarin annars vil avreiða til hansara.

Svarið til fløskuspurningarnar eru eftir hesum: Kannað um prisskelti er í handlinum, sum sigur hvussu nógv pantið er, og um handilsmaðurin tekur móti fløskum, tá tú fert at avreiða. Niðurstøðan er, at tú fær aftur peningaupphæddina, sum tú hevur latið fyri pant av fløskuni.

Um born annars fara at avreiða, at tey skulu hava eins nógv fyri fløskurnar, — hóast tey keypa góðgæti fyri pengarnar, ella fáa teir í hondina.

Dag.

um nøvn

Prógv

Marita Weihe, Sørvgur, hevur tikið arkitektprógv á Kgl. Kunstakademíinum í Kjöpinhavn.

Gullbrúdleyp

Frigggjadagin kunnu hjúnini Ingeborg og Oddmar Skarðhamar, fyrrverandi umboðsmaður Føroya í Bretlandi, bústíðandi í Aberdeen, halda gullbrúdleyp. Br. adr.: 171 Springfield Road, Aberdeen.

Føroya Síla-veiðufelag

Føroya Sílaveiðufelag hevur havt ársaðalfund.

Í nevndina komu: Hans Joensen, Steingrim Nielsen, Roymar Lamhauge og Óli Mikkelsen. Nevndin hevur ikki skipað seg enn.

Rithøvunda-felag Føroya

Sunnudagin var ársaðalfundur í Rithøvundafelagnum, har triggir nevndarlímur stóðu fyri vali. Teir vóru Heðin Klein, Hans Thomsen og Martin Næs. Teir vóru allir afturvælðir.

Í nevndini sita annars Gunnar Hoydal, formaður og Marianna Debes Dahl. Nevndin hevur ikki skipað seg enn.

Kvældlot

24. mars: Black Birds
25. mars: Hamrar (aldursmark 15 ár)
26. mars: Skandalan